

Research Paper

Conceptual Metaphor of "Argument Is War" in Televised Debates on Iran's 2021 Presidential Election (Based on Lakoff and Johnson Theory)

* Seyedhashem Moniri¹ SeyedHossein Athari²

1. Ph.D. Student of Political Science, Political Thoughts, Department of Political Science, Ferdowsi University of Mashhad, Iran

2. Associate Professor in Political Science, Department of Political Science, Ferdowsi University of Mashhad, Iran

DOI: <https://orcid.org/0000-0001-8233-3340>

Receive Date: 10 October 2021

Revise Date: 22 November 2021

Accept Date: 07 January 2022

©2021 by the authors, Licensee IPISA, Tehran, Iran. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>)

Extended Abstract

Introduction

Electoral contests establish a special relationship between language and politics so that they can apply values, attitudes, and themes that have unique experiences in the political arena and in any electoral campaign, to a set of metaphorical propositions based on a temporary and momentary mental space to send meaning between the speaker and the listener. In the meantime, based on the cultural context and the target community, metaphor may be highlight or conceal showing the meaning of the sentence in the semantic realm, or it may use one conceptual domain according to another conceptual domain. Based on the new metaphorical theory of George Lakoff and Mark Johnson, developed with *The Metaphors We Live By*, the importance and place of metaphor in thought, action, and everyday experience as opposed to classical metaphors confined to the realm of art; Was aesthetics and rhetoric, we see that it represents the inevitable process of thought and reasoning in everyday experience in general, and the field of politics in particular. From the point of view of cognitive linguistics, understanding speech patterns in human interactions by metaphor is influential in how we better understand propositions; because the foundation of the application of metaphorical concepts understands based on metaphor and its interactive features. The interaction and two-way communication between the speaker and the audience and the contextual contexts of the formats that utter certain words systematize revelation and concealment. Highlighting and Concealing Conceptual Areas in Television Electoral Debates One of the means of persuading the audience is to fight rival candidates or defend programs that are broadcast during a radio or television program to influence target areas such as ethnic, religious, occupational, and age groups. And increase gender, because the ultimate goal of any

* Corresponding Author:

Seyed Hashem Moniri, Ph.D.

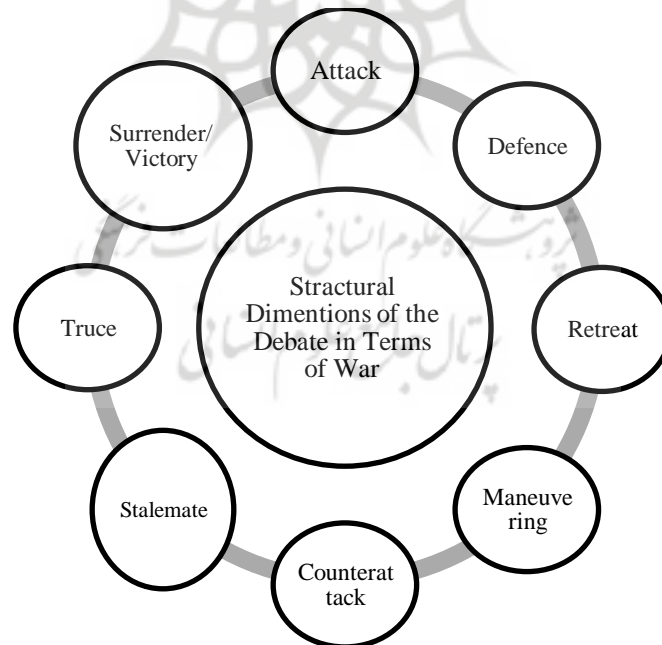
E-mail: seyedhashem.moniri@mail.um.ac.ir

presidential candidate is to persuade voters and expect victory in gaining citizens' votes. To this end, knowledge of the values, expectations, cultural context of society, the problems of the political, social and economic day provides a good platform for persuasion of potential voters by metaphors.

Therefore, we always use metaphorical concepts as ways of talking, debating and conversing to construct one experience based on another. The metaphor of "Argument Is War" is one of the things that turns conversation into a debate in which the feeling of being at war from the experience of being in a war-like situation expresses the nature of the debate, which is structured in eight structural dimensions. The main question of the research is that metaphor is not a matter of words, but an idea. In this study, we seek to find out what key metaphors have been used in the form of concealment and highlighting in these televised presidential debates of 2021, and what are the motivations for choosing metaphors by the candidates, and which semantic domain has been used most in these metaphors. To this end, by transmitting the audio file to the written text, to analyze and explore the metaphors of "war" and its related concepts during the eight structural stages of attack, defense, retreat, maneuver, counterattack, stalemate, truce and surrender/ victory and then metaphorically determined, interpreted, and explained by "qualitative data analysis."

Shape1. The structure of the debate is based on the mapping of the "Argument Is War"

1. Methodology

The present research is an applied research and has been done by qualitative-exploratory method and the required data has been collected by library method. After implementing the candidates' debates in a televised debate, using "body-centered linguistics" as a field of linguistics that analyzes very large collections of "figures." Using the "MAXQDA Qualitative Data Analysis" software, the body of the research has been coded, concepts and categories have been determined.

Excerpt from the full text of the three televised debates of the 13th presidential candidates in Iran (2021) which took place on 15, 18 and 22 June on the Radio and Television of the Islamic Republic of Iran with the participation of: Saeed Jalili, Mohsen Rezaei, Ebrahim Raisi, Alireza Zakani, Amir Hossein Ghazizadeh Hashemi, Mohsen Mehralizadeh and Abdolnasser Hemmati have been prepared and all its metaphors have been categorized in the form of tables based on the domains of origin and destination and quantitative analyzes have been performed on them. The codes have been interpreted and explained after conceptualizing and categorizing them according to the motivation of the candidates in concealing and highlighting the metaphors.

2. Results

2.1. Quantitative finding

From the implementation of the text of the three TV debates, a body of about 60,826 words was prepared, which is about 1% of the metaphor-to-text ratio. Then, using qualitative data analysis software, 837 codes are extracted, and then they are converted into concepts and finally categorized into 8 steps. The frequency percentages are as follows: power (26 times), field (10 times), destruction (8 times), defeat (7 times), commander (5 times), neutral (4 times) and penetration (3 times).

2.2. Qualitative findings

Content findings and data are structured in 8 categories at each stage, to interpret and explain their theoretical relationships according to the discourse of each candidate.

3. Discussion

The highest frequency of attacks was carried out by Zakani against Hemmati, who referred to his tenure at the Central Bank as indiscipline, lack of supervision, destruction of the national currency and bank corruption. In this regard, Rezaei criticized Hemmati's performance for increasing the dollar rate and said: "Is he an economist? How could he not recognize his condition? His policy created a great catastrophe in the country's liquidity. He added: "If I take over the government, I will ban him and a number of others in Mr. Rouhani's government at the first opportunity, ban him from leaving the country and send him to court, where I will prove how much the

treacherous gangs have done to the Iranian people." Jalili also considered Hemmati as a part of the wrong approach and considered not doing things and solving problems as not understanding the problem correctly. Ghazizadeh Hashemi also mentioned the distribution of resources, the existence of rent-looting and the devaluation of the national currency against the dollar as shortcomings of the Central Bank. Raisi also used the metaphor of "direction-space" to refer to the increase in the "shouts" of the people, which was a consequence of the management of the cabinet.

Examination of the textural layers of these sentences shows that the source of the "error" is constructed on the destination domain of the "threat", and the wrongdoer should be investigated for poor performance and monitoring of the flow of the economy, which has led to economic obstruction, market damage and destruction.

In the 2nd stage, Hemmati often puts himself in front of others on the defense stage and says: "I am against five candidates. As a rule, under the chairmanship of Mr. Raisi, the production of this sentence, contains the metaphorical message "Confrontation Is Battle", which he uses to defend himself, to defend the people, to defend the republic and to defend the voice of your powerless power. This "defense" is a silent war against the people and the marginalized. The name of his proposed government, "Third Voice: Interaction from Home to World," reflects the choice of the "Third Way", beyond the right and the reformist wing, to use his expertise as an experienced economist to develop economic reforms and getting out of the bad economic situation will give confidence to the political space again. At this stage he uses the metaphors of "Understanding Is Knowing" and "Knowledge Is Expertise". Mehralizadeh, using the metaphor of "field", pointed to and defended the logical interaction with the world and the governance model of social economy in the "reform government". Jalili, Rezaei, Zakani, and Raisi also defended their views from within the faction, using the political literature of "being able" and having a "program."

In the 3rd stage: "I do not represent Mr. Rouhani," Hemmati said in a clear statement because of the volume of economic attacks that have created liquidity, inflation, rising foreign exchange rates, including the dollar, and people's pockets. Hemmati has used the metaphor of "Knowledge Is Expertise" and "Understanding Is Seeing" at this stage.

On the fourth stage, Zakani is the most dramatic performance to maneuver on "Dealing with the Authorities", "Eradicating Corruption", "Eradicating Lies", "Eradicating Poverty and Corruption", and "Basic Struggle with the Strongest People", among other topics he rejected the status quo and argued for "ignorance," "unwillingness," and "failure." At this stage, he uses the metaphors of "Problems Are the Root" and "Right Is Truth and Lies Are Falsehood." Rezaei also uses the metaphor of "Root" to explain economic corruption, that "economic corruption is rooted in disregard for culture and manpower," and that "economic problems have economic roots." The boss also uses the directional metaphor of "Silence Is the Sitting Manager" to contrast the sitting / standing manager.

In the fifth stage, In this regard, Zakani blamed "indiscipline in various banks on why they set up properly and accurately" as the cause of "bank corruption" and the "high volume of bank super-debtors" and "lack of close supervision of the monetary sphere" as the source of these issues and "He called the destruction of the national currency." Using the one-way metaphor "Up Is High and Down Is Low", Zakani showed the relationship between high accuracy and low scrutiny, saying "we deal with economic corruption, administrative corruption and bureaucracy with the most severe punishment." Raisi also used the metaphor of "camouflage" to attribute the candidates' cover-up to the reformists.

At the impasse sixth stage, neither candidate convinces the other, nor does each insist on his own problem, solution, and agenda. An example of this stage is in Ghazizadeh Hashemi's argument that "it is useless to give any advice to my comrades.

In the seventh stage of leaving the conflict in these debates, three people named Alireza Zakani, Mohsen Mehralizadeh and Saeed Jalili, after the end of the televised debates, withdrew from the struggle and left the battlefield.

At the final stage, one of the present candidates wins and the others surrender.

Conclusion

Each candidate completes a linear sequence in eight directions: attack, defense, retreat, maneuver, counterattack, stalemate, truce, and surrender/victory. Creates that each candidate, based on the metaphors used in it, exposes or obscures the policy, ideology, culture, and politics through values, persuasion-emotional, political-ideological, and motivational.

Based on the findings of this study: 1) The use of metaphors by candidates has led the audience to understand certain speech events of the prevailing culture unconsciously and involuntarily, which is a kind of an objective experience of war (motivational force). 2) Represents an alternative cultural paradigm throughout the debate as a value norm. The prominence of the government as a "divine trust" and the "way of governing Imam Ali (as)" are examples of this model (value force). 3) Metaphor, as a multifaceted phenomenon that includes three linguistic, perceptual and physical dimensions, calls for a powerful perceptual tool to persuade the audience and increase the emotional force in sacrifice, military service, shielding against problems, etc. Problem solving is observed (persuasive-emotional force). 4) The use of metaphors in the form of political-ideological components is a form of legitimization of their own views and delegitimization from the point of view of rivals that "highlight" the shortcomings of the rival, but "hide" or marginalize cooperation, participation and problem solving. It can be seen among the 7 representatives present in the debates.

Keywords: Conceptual Metaphor, Election, Iran, TV Debate, War Metaphor.

References

- Afrashi, Azita. (2016). *Metaphor and Cognitive*. Tehran: Institute for Humanities and Cultural studies. [EPUB: Taghcheh].
- Bowyer, Richard (2007). *Dictionary of Military Terms*. 3th Edition. London: A&C Black.
- Chaharsough Amin T, Sultani S A, Hejazi M. (2019). Political Rhetoric and Parliamentary Patterning in the General Speeches of the Omid and Velayat Fractions. *LRR*. 2019; 10(3) :213-239. Dor: 20.1001.1.23223081.1398.10.3.1.7
- Charteris – Black, Jonathan. (2019). *Corpus Approaches to Critical Metaphor Analysis*. Translated by Yekta Panahpour. Tehran: Logos.
- Dallmayr, Fred. (2010). *Language and Politics: Why Does Language Matter to Political Philosophy?* Translated and Editorial by Abbas Manoochehri. Tehran: Institute for Social and Cultural Studies.
- Feyaerts, Kurt. (2011). Refining the Inheritance Hypothesis: Interaction between Metaphoric and Metonymic Hierarchies. In: *Metaphor and Metonymy at the Crossroads: A Cognitive Perspective*. Translated by Farzan Sojoudi, Leila Sadeghi, Tina Amrollahi. Tehran: Naghsh E-jahan. Pp 95-125.
- Heywood, Andrew. (2020). *Politics*. 10th Edition. Translated by Abdolrahman Alam. Tehran: Ney.
- Heywood, Andrew. (2015). *Political Theory: An Introduction*. 4th Edition. London: Red Globe Press.
- Joseph. John E. (2016). *Language and Politics*. Translated by Mostafa Shahiditabar. Tehran: Imam Sadiq University.
- Kovecses, Zoltan. (2019). *Metaphor: A Practical Introduction*. 3th Edition. Translated by Jahanshah Mirzabeigi. Tehran: Agāh.
- Kovecses, Zoltan. (2015). *Metaphor in Culture Universality and Variation*. Translated by Rahman Taghavi sarokalayi. Tehran: Siahroud.
- Kovecses, Zoltan. (2019). *Where Metaphors Come From: Reconsidering Context Metaphor*. Third Edition. Translated by Jahanshah Mirzabeigi. Tehran: Agāh.
- Lakoff, George and Turner, Mark. (2020). *More Than Cool Reason: A Field Guide to Poetic Metaphor*. Translated by Mona Babaei. Tehran: Neveeseh Parsi.
- Lakoff, George; Johnson, Mark. (2021). *Metaphors We Live By*. Translated by Jahanshah Mirzabeigi. 4th Edition. Tehran: Agāh.
- Lakoff, George; Johnson, Mark. (2020). *Philosophy in the Flesh: The Embodied Mind and Its Challenge to Western Thought*. 4th Edition. Translated by

- Jahanshah Mirzabeigi. Tehran: Agāh.
- Lakoff, George. (1993). The Contemporary Theory of Metaphor. In: *Metaphor and Thought*. Edited by Andrew Ortony. 2th Edition. Cambridge University Press. Pp. 202-251.
- Lee, David. (2018). *Cognitive Linguistics: An Introduction*. Translated by Jahanshah Mirzabeigi. Tehran: Agāh.
- Lukin, Annabelle. (2018). *War and Its Ideologies: A Social-Semiotic Theory and Description*. Singapore: Springer.
- Moradpiri, Hadi; Sharbati, Mojtaba. (2013). *Acquaintance With Holy Defence Sciences and Education*. 2th Edition. Tehran: Samt.
- Najafzadeh, M., Shafizadeh Bermi, S. (2019). An Analysis of the Conceptual Metaphors of the Presidential Elections in TV debate 2017. *Quarterly Scientific Journal of Audio-Visual Media*, 13(29), 77-103. doi: 10.22085/javm.2019.88646
- Noormohammadi, M., Dabir Moghadam, M. (2019). Critical Analysis of Metaphors in the Television Presidential Election in Iran. (2016). *Quarterly Scientific Journal of Audio-Visual Media*, 13(30), 227-252. doi: 10.22085/javm.2019.165433.1222
- O'day, J. Brian. (2009). *Political Campaign Planning: A Step by Step Guide to Winning Elections*. Translated by Mohammad Sadegh al-hosseini. Tehran: Negāh e-moāser.
- Johnson, Mark. (2020). Embodied Mind, Meaning, and Reason: How Our Bodies Give Rise to Understanding. Translated by Jahanshah Mirzabeigi, Tehran: agāh.
- Johnson, Mark. (2017). *The Bodily Basis of Meaning, Imagination, and Reason*. Translated by Jahanshah Mirzabeigi. Tehran: Agāh.
- Pourebrahim, S. (2020). Election Metaphor and SELF/THE OTHER Conceptualization in Iran Newspapers' Headlines: A Critical Metaphor Analysis. *Journal of Sociolinguistics*, 3(3), 25-40. doi: 10.30473/il.2020.49655.1318.
- Roosta, Ahmad and Khoyeh, Ali. (2015). *Advertising of Tactics and Techniques*. Tehran: Siteh.
- Saussure, Ferdinand de. (1999). *Course in General Linguistics*. Translated by Kouros Safavi. Tehran: Hermes.
- Wittgenstein, Ludwig. (2014). *Philosophical Investigations*. Translated by Fereydon Fatemi. 7th Edition. Tehran: Markaz.

پروہشگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی

استعاره مفهومی «مباحثه، جنگ است» در مناظره‌های تلویزیونی انتخابات ریاست جمهوری ۱۴۰۰ ایران (براساس نظریه لیکاف-جانسون)

* سیدهاشم منیری^۱ سیدحسین اطهری^۲

۱. دانشجوی دکتری اندیشه‌های سیاسی، گروه علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران
۲. دانشیار علوم سیاسی، گروه علوم سیاسی، دانشکده حقوق و علوم سیاسی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

لینک گزارش نتیجه مشابهت‌یابی: https://hamyab.sinaweb.net/Ci_result/apidetails/63C294F5F013DBE7/5%
<https://dorl.net/dor/20.1001.1.1735790.1401.17.2.2.4>

چکیده

مناظره‌های برگزار شده در سیزدهمین دوره انتخابات ریاست جمهوری، بستری را برای ارائه نوعی بینش، ارزش، و آسیب‌شناسی فراهم کرد که برگرفته از عبارات‌های استعاری مطرح شده به منظور انتقال و بازتاب دادن گزاره‌های مفهومی در راستای تأمین اهداف سیاسی، خواسته‌های سیاسی، و انگیزش احساسات مناسب فضای ذهنی مخاطبان بود و توانست با تجربه و اصطلاحات روزمره زندگی، به درک بهتر مسائل و بحران‌های حوزه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، و اجتماعی کمک کند. جورج لیکاف و مارک جانسون، با به چالش کشیدن دیدگاه‌های استعاره کلاسیک که به حوزه ادبیات و بلاغت محدود شده بودند، این روش را در بحث‌های سیاسی و فلسفی نیز به کار بردند و نقش استعاره‌ها را در مفاهیم و نه در واژه‌ها و در زندگی روزمره، نه در بین دانشمندان و اصحاب هنر بررسی کردند. آنان استعاره را یک فرایند گریز ناپذیر از اندیشه و استدلال برای درک بهتر مسائل مربوط به حوزه‌های گوناگون مربوط به انسان به‌شمار می‌آورند. هدف پژوهش حاضر، پاسخ به این پرسش است که «کدام استعاره کلیدی در قالب پنهان‌سازی و برجسته‌نمایی در این مناظرات تلویزیونی به کار رفته است؟» این مقاله به روش «اکتشافی» انجام شده و داده‌های آن با استفاده از نرم‌افزار «تحلیل داده‌های کیفی»، تفسیر و تبیین شده‌اند. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بحث‌ها معمولاً از الگوهای پیروی می‌کنند که شبکه مفهومی جنگ را تاحدودی ساختار بندی می‌کنند. در این مناظرات از استعاره‌های زبانی‌ای چون نفوذی، میدان، فرمانده، خنثی‌سازی، قدرت، تخریب، و شکست استفاده شده است.

نوع مقاله: پژوهشی

واژگان کلیدی:

استعاره جنگ،
استعاره مفهومی،
انتخابات، ایران،
مناظره تلویزیونی

* نویسنده مسئول:

سیدهاشم منیری

پست الکترونیک: seyedhashem.moniri@mail.um.ac.ir

مقدمه

رقابت‌های انتخاباتی، نسبت ویژه‌ای را بین زبان و سیاست برقرار می‌کنند؛ به‌گونه‌ای که می‌توانند ارزش، نگرش، و موضوعاتی را به‌کار گیرند که تجربه‌های منحصربه‌فردی را در فضای سیاسی و مبارزات انتخاباتی به‌وجود می‌آورند (اودی، ۱۳۸۸: ۱۰) تا براساس یک فضای ذهنی موقت و لحظه‌ای، یکسری گزاره‌های استعاری را در راستای انتقال معنا بین گوینده و شنونده ارسال کنند (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۱۸)؛ بنابراین، مسئله‌ی زبان در بین تحلیل‌گران سیاسی و به‌ویژه زبان‌شناسان از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است؛ به‌گونه‌ای که زبان‌شناسان و نشانه‌شناسانی چون فردینان دو سوسور (سوسور، ۱۳۷۸: ۹۶-۹۷) به موضوع برقراری ارتباط بین لایه‌های بافتی در حوزه‌ی کاربرد و توانش زبان در بین دو حوزه‌ی آواشناسی و مجموعه‌ی نظام‌های زبانی دال و مدلول در روابط زنجیره‌ای جمله، توجه ویژه‌ای داشته‌اند. اما جدا از تصاویر، ژست‌ها، صوت‌ها، و همه‌ی وابستگی‌های پیچیده‌ی یک محتوای نشانه‌ای، مسئله‌ای که ذهن زبان‌شناسانی چون نوام چامسکی (چامسکی، ۱۳۷۴: ۷۷) را به‌خود مشغول کرد، مسئله‌ی «درون‌زبانی» و «برون‌زبانی» و روستاخت و ژرف‌ساخت بود. لودویگ ویتگنشتاین یک گام بیشتر رفت و با ارائه‌ی «نظریه‌ی بازی»، به کاربرد و بافت جمله برای درک معنا پرداخت. او در گزاره‌ی شماره ۵۵۶، به‌خوبی تفاوت معنای کاربرد یک واژه را تبیین می‌کند (ویتگنشتاین، ۱۳۹۳: ۲۶۷)؛ به‌گونه‌ای که او معنا را درون بافت و تنها برپایه‌ی پاسخ شنونده به گفتار و موقعیت در نظر می‌گیرد و به‌این ترتیب، «بافت» و «قالب معنایی» در حوزه‌ی معناشناسی و دیدگاه شناختی این مسئله را در کانون توجه خود قرار می‌دهد. در این میان، ممکن است با توجه به بافت فرهنگی و جامعه‌ی هدف، استعاره‌ای آشکار یا پنهان شود یا یک حوزه‌ی مفهومی را برحسب حوزه‌ی مفهومی دیگری به‌کار گیرد. برپایه‌ی نظریه‌ی جدید استعاری جورج لیکاف و مارک جانسون^۱ در کتاب «استعاره‌هایی که با آن‌ها زندگی می‌کنیم»^۲، اهمیت و جایگاه استعاره را در اندیشه، عمل، و تجربیات روزمره (در برابر استعاره‌های کلاسیک که محدود به حوزه‌های هنری، زیباشناسی، و بلاغت بود) می‌بینیم که نشان‌دهنده‌ی فرایند گریزناپذیر اندیشه و استدلال در تجربه‌های روزمره به‌طور عام، و حوزه‌ی سیاست، به‌طور خاص است (کوچش، ۱۳۹۸: ۱۲).

اصولاً کاربرد زبان و نفوذ سیاست در زبان و زبان در سیاست، حاکی از وجود سازمان‌های سیاسی و اجتماعی و حداقلی از تمدن بشری است تا برپایه‌ی آن، سخنی به‌سود یا

1. George Lakoff
2. Metaphors We Live By

زیان فرد یا گروهی گفته شود و گوینده و شنونده، توانایی لازم را برای برقراری ارتباط داشته باشد و امر سیاسی در داخل گروه‌ها و حلقه‌های اجتماعی انجام شود (ژوزف، ۱۳۹۵: ۱۲). از دیدگاه زبان‌شناسان شناختی، فهم نقش‌های گفتار در تعاملات انسانی از طریق استعاره، بر نحوه درک بهتر ما از گزاره‌ها تأثیرگذار است؛ زیرا، شالوده کاربرد مفاهیم استعاری، درک مبتنی بر پایه استعاره و ویژگی‌های برهم‌کنشی آن است (لیکاف، ۱۴۰۰: ۲۱۲).

برهم‌کنشی و ارتباط دوسویه بین گوینده و مخاطب و پس‌زمینه‌های بافت قالب‌هایی که بعضی از الفاظ را فرامی‌خوانند، آشکار بودن و پنهان‌سازی را نظام‌مند می‌کند. آشکار بودن و پنهان‌سازی حوزه‌های مفهومی در مناظرات انتخاباتی تلویزیونی، یکی از ابزارهای اقناع‌سازی مخاطب، مبارزه با نامزدهای رقیب، یا دفاع از برنامه‌هایی است که در یک برنامه رادیو و تلویزیونی به کار می‌رود تا اثرگذاری بر حوزه‌های هدفی چون گروه‌های قومی، مذهبی، شغلی، سنی، و جنس را افزایش دهد؛ زیرا، هدف نهایی همه نامزدهای ریاست‌جمهوری، ترغیب رأی‌دهندگان و انتظار پیروزی در کسب آرای شهروندان است (روستا و خویه، ۱۳۹۴: ۱۴۴). در این راستا، به‌کارگیری استعاره‌ها همراه با آگاهی از ارزش‌ها، انتظارات، بافت فرهنگی جامعه، و مشکلات سیاسی، اجتماعی، و اقتصادی روز، بستر مناسبی را برای ترغیب رأی‌دهندگان بالقوه به رأی دادن فراهم می‌کند.

بنابراین، ما همواره از مفاهیم استعاری به‌مثابه راه‌هایی برای گفت‌وگو، مناظره، و مکالمه در راستای ساخت‌مند کردن تجربه‌ای برحسب تجربه دیگر استفاده می‌کنیم. استعاره «مباحثه، جنگ است»، یکی از مواردی است که مکالمه را به بحث تبدیل می‌کند و در آن احساس درگیر جنگ بودن ناشی از تجربه قرار گرفتن در یک موقعیت جنگ‌گونه، ویژگی مناظره را که در قالب هشت بُعد ساختاری است، بیان می‌کند.

بحث اصلی پژوهش حاضر این است که استعاره، تنها عبارت از چند واژه نیست، بلکه اندیشه است و مضمون‌های خاص خود را به‌صورت نگاشت میان حوزه‌ای در بافت زبانی مفهوم‌سازی می‌کند و بحث‌های مناظره تلویزیونی را به‌مثابه استعاره «جنگ»، که در بردارنده فرستنده و گیرنده پیام است، در نظر می‌گیرد. در پژوهش پیش‌رو در پی بررسی این مسائل بوده‌ایم که «چه استعاره‌های کلیدی‌ای به‌صورت پنهان‌سازی و برجسته‌نمایی در مناظرات تلویزیونی ریاست‌جمهوری سال ۱۴۰۰ به کار رفته است؟»، «انگیزه نامزدها از گزینش استعاره‌هایی خاص چه بوده است؟» و «در این استعاره‌ها از کدام حوزه معنایی بیشتر استفاده شده است؟». در این راستا، پس از پیاده‌سازی و تبدیل فایل صوتی به متن نوشتاری، استعاره‌های

«جنگ» و مفاهیم وابسته به آن را در قالب هشت مرحله ساختاری حمله، دفاع، عقب‌نشینی، مانور، ضدحمله، بن‌بست، ترک محاصمه، و تسلیم‌پیروزی مشخص کرده و سپس، آن‌ها را با استفاده از روش «تحلیل داده‌های کیفی»، تفسیر و تبیین نموده‌ایم.

۱. پیشینه پژوهش

نظریه استعاره مفهومی در گستره وسیعی از ابعاد گوناگون علوم شناختی کاربرد داشته و پژوهش‌هایی در چارچوب آن انجام شده است که در ادامه با توجه به اهمیت این نظریه در حوزه معنایی و شناختی، به تعدادی از این آثار اشاره کرده‌ایم. در حوزه کاربردی می‌توان به کتاب «تحلیل انتقادی استعاره: رویکردی شناختی-استعاری» نوشته چارتریس بِلک^۱ (۱۳۹۸) اشاره کرد که فصل دوم از بخش دوم آن، موضوعات زبان‌شناسی پیکره‌ای و کاربرد زبان در داده‌های شهودی بر پایه بسامد استعاره‌ها و باهم‌آیی در یک پیکره بزرگ را از جنبه‌های گوناگون (به‌عنوان نمونه در حوزه سیاسی، بیانیه‌های حزب کارگر جدید بریتانیا، سخنرانی‌های ریاست جمهوری و مراسم تحلیف در آمریکا، متون دینی عهد قدیم و جدید) بررسی کرده است.

فرد دالمایر^۲ (۱۳۸۹) نیز در فصل ششم کتاب «زبان و سیاست»، به قاعده استعاره و جنبه کاربردشناسی آن اشاره می‌کند و با روگرفتی از اندیشه‌های هایدگر، گادامر، ریکور، و آرنست، به کمک استعاره، دو عالم محسوس و نامحسوس را برای درک فلسفه و زبان سیاست در انسان ناطق، تفسیر می‌کند.

مقاله نجف‌زاده و شفیع‌زاده (۱۳۹۸) و چهارسوقی امین، سلطانی، و حجازی (۱۳۹۸) نیز به ترتیب به نقش استعاره در ساختار ایدئولوژیک نظام گفتمانی دو جناح راست و اصلاح طلب و بیان رتوریک سیاسی در سخنرانی‌های مجلس شورای اسلامی و باهم‌آیی استعاره و خطابه با سه رهیافت «اتوس» (اعتبار، اطمینان، یا قدرت سخنگو)؛ «پاتوس» (جذابیت‌های احساسی برای شنونده)؛ «لوگوس» (استفاده از شواهد، مثال، قدرت یا دلیل در خود سخنرانی)، اشاره کرده و نشان داده‌اند که کاربرد استعاره به چه میزان در اقناع‌سازی مخاطب نقش می‌کند.

پوراابراهیم (۱۳۹۹) در مقاله‌ای با عنوان «استعاره انتخابات و مفهوم‌سازی

1. Jonathan Charteris-Black

2. Fred Dallmayr

خودی/غیرخودی در سرخط روزنامه‌های ایران: دیدگاه تحلیل انتقادی استعاره به چگونگی مفهوم‌سازی انتخابات در سرخط روزنامه‌های ایران»، ایدئولوژی‌های دو جناح اصول‌گرا و اصلاح‌طلب را در حوزه مشروعیت‌بخشی به خودی و مشروعیت‌زدایی از رقیب بررسی کرده است. او از سه مبدأ سفر، نبرد، و رقابت برای مقصد انتخابات استفاده می‌کند.

نورمحمدی و دبیرمقدم (۱۳۹۸) در مقاله‌ای با عنوان «تحلیل انتقادی استعاره‌ها در مناظره‌های تلویزیونی انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۳۹۶ ایران» مناظره‌های تلویزیونی را از دیدگاه نزاع‌گفتمان‌های رقیب برای تغییر روابط قدرت در چارچوب ایدئولوژی در حوزه مشروعیت‌بخشی و مشروعیت‌زدایی واکاوی کرده‌اند. در این پژوهش برای تفسیر و تبیین از سه حوزه مبدأ سفر، مناظره، و ساختمان استفاده شده است.

با توجه به اینکه پژوهش‌های پیشین در قالب رویکردهای گفتمانی در دو حوزه مشروعیت‌بخشی و مشروعیت‌زدایی انجام شده‌اند، این پژوهش تلاش کرده است، استعاره‌های کلیدی «مباحثه، جنگ است»، که به‌صورت پنهان‌سازی و برجسته‌نمایی در این مناظره‌های تلویزیونی کاربرد داشته‌اند، را استخراج کند.

۲. چارچوب نظری پژوهش

استعاره مفهومی^۱، روشی است که اعضای یک فرهنگ از آن به‌منظور مفهوم‌سازی تجربه‌های خود در ارتباط با مخاطبانشان استفاده می‌کنند (لیکاف و ترنر، ۱۳۹۹: ۳۱) و در واقع، در مقابل مفهوم سنتی استعاره قرار می‌گیرد. نظریه جدید استعاره، در تقابل با نظریه سنتی مدعی است که «استعاره، ویژگی مفاهیم است و نه واژه‌ها؛ کارکرد استعاره، نه تنها دادن شکل هنری یا زیبایی‌شناسانه به کلام، بلکه کمک به فهم بهتر برخی مفاهیم است؛ افراد عادی به‌گونه‌ای ناخودآگاه و بدون تلاش خاصی از استعاره در زندگی روزمره خود استفاده می‌کنند» (کوچش، ۱۳۹۸: ۱۲)؛ براین اساس، استعاره به نحوه ادراک و اندیشه ساختار می‌بخشد و تنها امری زائد و بلاغی نیست (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۱۰). لیکاف و جانسون، نظام‌بندی استعاره‌ها را در سه بعد ساختاری^۲، جهت فضایی^۳، و هستی‌شناختی^۴ تحلیل کرده و استعاره‌های ساختاری را عبارت از مواردی می‌دانند که در آن‌ها، یک

1. Conceptual Metaphor
2. Structural Metaphors
3. Orientational Metaphors
4. Ontological Metaphors

مفهوم به‌گونه‌ای استعاری بر پایه مفهوم دیگری ساخت‌مند می‌شود (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۲۳). همچنین، نوع دیگری از استعاره وجود دارد که در آن، یک نظام کامل از مفاهیم نسبت به دیگری سازمان‌دهی می‌شود. آن‌ها این نوع استعاره را استعاره جهتی فضایی می‌نامند؛ زیرا، بیشتر آن‌ها با سمت‌گیری فضایی سروکار دارند. سمت‌گیری فضایی مانند بالا-پایین، جلو-عقب، و دور-نزدیک است. در مقابل، از استعاره‌های هستی‌شناختی، برای فهم رویدادها، کنش‌ها، فعالیت‌ها، و حالت‌ها استفاده می‌شود. در واقع، زمانی که «مباحثه» را به‌عنوان «جنگ» یا یک «هستی» در نظر می‌گیریم، می‌توانیم به آن اشاره کنیم، آن را کتی کنیم، یا یک جنبه خاص از آن را شناسایی کنیم؛ بنابراین، می‌توان گفت، در این پژوهش به هر سه بُعد ساختاری، جهتی، و هستی‌شناختی استعاره‌ها، به‌عنوان جزئی از نظریه جدید استعاره، توجه داشته‌ایم.

برآمدن نظریه جدید استعاره، واکنشی بود به کاستی‌های «دستور زایشی-گشتاری»^۱ نوام چامسکی^۲ که زبان را مستقل از معنا در نظر می‌گرفت. در مقابل، «زبان‌شناسان شناختی» به یک رابطه درونی بین اندیشه، معنا، و ساختار زبانی اشاره دارد (لی، ۱۳۹۷: ۱۲) که تعبیر، زاویه دید، و تنظیم بافتی، از ویژگی‌های برهم‌کنشی حوزه‌های مبدأ تجربی بر حوزه هدف انتزاعی آن است. در واقع، یک استعاره مفهومی، از نگاهت^۳، حوزه مبدأ^۴، و حوزه هدف^۵ تشکیل شده است که به مجموع آن‌ها، «نام‌نگاشت»^۶ (قالب گزاره‌ای) گفته می‌شود (Lakoff, 193: 207).

۱-۲. استعاره و تعریف اجزای آن

در زبان‌شناسی شناختی، استعاره به‌صورت فهم یک حوزه مفهومی بر پایه حوزه مفهومی دیگر تعریف می‌شود؛ به‌عنوان نمونه، مباحثه بر پایه جنگ، نظریه‌ها بر پایه ساختمان، و زندگی بر حسب سفر (فیارتز^۷، ۱۳۹۰: ۹۸)؛ بنابراین، استعاره دو حوزه را دربر می‌گیرد: یکی مبدأ و دیگری هدف (چارتریس-بلک، ۱۳۹۸: ۲۳). حوزه مفهومی‌ای که ما برای فهم حوزه مفهومی

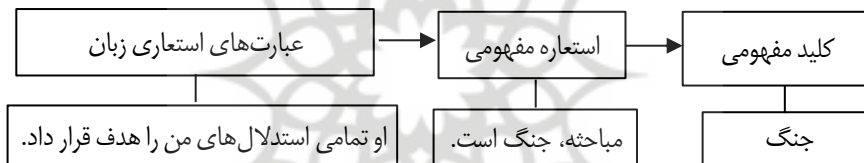
1. Generative-Transformational Grammar
2. Noam Chomsky
3. Mapping
4. Source Domain
5. Target Domain
6. Name of Mapping
7. Kurt Feyaert

دیگری، عبارت‌های استعاری را از آن استخراج می‌کنیم، حوزه مبدأ نامیده می‌شود، و حوزه مفهومی‌ای که به این شکل فهمیده می‌شود، حوزه هدف است. حوزه مبدأ، اغلب، فیزیکی و عینی‌تر است و حوزه هدف، انتزاعی و ذهنی است (کوچش، ۱۳۹۸: ۲۱)؛ بنابراین، «جنگ» نسبت به «مباحثه»، عینی‌تر، فیزیکی‌تر، و ملموس‌تر است.

عبارت‌های استعاری زبانی، تجلی بیرونی زبانی است که جمله‌ها را به هم پیوند می‌دهد و نظام‌هایی به نام استعاره‌های مفهومی را تشکیل می‌دهد. نگاشت نیز به تناظر عناصر سازنده مبدأ با عناصر سازنده هدف گفته می‌شود که به صورت «تک‌جهتی» از مفهوم عینی‌تر به انتزاعی‌تر جریان دارد؛ به بیان روشن‌تر، بین حوزه‌های مبدأ و مقصد، انطباق‌های ادراکی بنیادین یا ذاتی وجود دارد (کوچس، ۱۳۹۴: ۲۳). سرانجام، نام‌نگاشت‌ها، بیشتر قالب گزاره‌ای دارند که به مجموعه این تناظر اطلاق می‌شود (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۳۲۸). تناظرهای یادشده، این امکان را برای ما فراهم می‌کنند که با استفاده از دانش خود، روابط بین دو حوزه را درک کنیم.

شکل شماره (۱). الگوی سلسله‌مراتبی استعاره

این شیوه اندیشیدن، رابطه مستقیمی با هیئت‌نگرهای تجربی و ابعاد تجربه افراد در مکالمه دارد. «فرض کنید، شما در حال مکالمه هستید و ناگهان متوجه می‌شوید که مکالمه به بحث تبدیل شده است. برای اینکه دریابیم که چه چیزی مکالمه را به بحث تبدیل کرده و آن چیز چه ارتباطی با جنگ دارد، ابتدا باید تفاوت میان مکالمه و بحث را مشخص کنیم» (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۱۰۱). عادی‌ترین نوع مکالمه، دست‌کم با دو نفر که به نوبت درباره یک یا چند موضوع مشترک صحبت می‌کنند، آغاز می‌شود. رعایت نوبت و ادامه گفت‌وگو، نیازمند میزانی از همکاری است. گفت‌وگو از یک پیش‌نمونه^۱ علیت مستقیم نیز برخوردار است که در همه کنش‌های زندگی روزمره ما بارها به صورت جمعی تکرار می‌شود و آن عبارت است از اینکه: «کنشگر، طرحی برای رسیدن به هدف خود دارد که شامل شکل موفقیت‌آمیزی از

1. Prototypical

اجراست» (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۹۳-۹۲). ما آن‌ها را به «صورت هیئت‌نگر احساس می‌کنیم که وقوع هم‌زمان آن‌ها در تجربه ما، مهم‌تر از وقوع تک‌تک آن‌ها به‌گونه‌ای جداگانه است» (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۹۴)؛ بنابراین، افراد در بافت یک مکالمه (در اینجا مناظره)، درمی‌یابند که ایده‌ای دارند که برایشان مهم است و طرف مقابل آن را نمی‌پذیرد. در واقع، یک نامزد از دیگری می‌خواهد که تسلیم ایده او شود و همین امر، موقعیتی را برای پیروزی و شکست در مناظره فراهم می‌کند.

هنگامی که هر دو طرف بحث، انرژی بیشتری را صرف تلاش برای بی‌اعتبارسازی موقعیت طرف مقابل و حفظ موقعیت خود می‌کنند، احساس در حال جنگ بودن ایجاد می‌شود و فرد، طرف مقابل را دشمن فرض کرده و تلاش می‌کند از موقعیت خود دفاع کند. در اینجا، ادراک و کنش نامزد یک مناظره، متناظر با ادراک و کنش کسی است که درگیر در جنگ است. در واقع، هر جزء (یا نامزد ریاست‌جمهوری)، از دو موضع برخوردار است که به طراحی یک راهبرد برای پیروزی یا تسلیم خود در مقابل دیگری اقدام می‌کند. این راهبرد، در بردارنده مؤلفه‌های «حمله، دفاع، عقب‌نشینی، مانور، ضدحمله، بن‌بست، ترک‌مخاصمه، تسلیم‌پیروزی است» (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۱۰۵).

شکل شماره (۲). مؤلفه‌های پایه نداشت استعاری «مباحثه، جنگ است»

جدول شماره (۱). قیاس‌های ساختاری مفاهیم «جنگ» و «بحث» و تحقق‌های زبانی آن‌ها

نامزدها خود را برای حمله آماده می‌کنند.	طرفین جنگ
شما داد همه را درآورده‌اید.	حمله
من از موضع خود دفاع می‌کنم.	دفاع
من نماینده کسی نیستم.	عقب‌نشینی
دانش، تخصص، و مدیریت جهادی، نیاز امروز است.	مانور
یک در مقابل ۵؛ من به انتقادهای آن‌ها پاسخ می‌دهم.	ضدحمله
مه و خورشید و فلک در کارند برای یک نفر.	ترک‌مخاصمه / پیروزی / شکست

منبع: لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰

1. Gestalt

از این رو، یک فعالیت یا یک مناظره تلویزیونی، بر پایه فعالیت دیگر، یعنی نزاع فیزیکی، فهمیده می‌شود؛ به بیان روشن‌تر، یک استعاره مفهومی، از ترکیب استعاری^۱ یا مرکب^۲ استفاده می‌کند که به گونه‌ای ناخودآگاه در سطحی مفهومی و به شدت درهم‌بافته به کار می‌رود (لیکاف و ترنر، ۱۳۹۹: ۱۲۳-۱۲۲). صورت ناخودآگاهی مفهومی این‌گونه است مفاهیم انسانی، نزد علوم شناختی به طور عام و زبان‌شناسی شناختی به طور خاص، تنها بازتاب مستقیم واقعیت خارج نیستند، بلکه بیشتر توسط جسم و مغز ما، به ویژه نظام حسی-حرکتی مان، شکل می‌گیرند (لیکاف و جانسون، ۱۳۹۹: ۴۷). بر این اساس، تعبیر استعاره بر پایه بافت تغییر می‌کند (کوچش، ۱۳۹۸: ۲۲) و به لحاظ شناختی، نگاشت بین دو حوزه مبدأ و هدف، رفتار فرهنگی استعاره ذهنی را نشان خواهد داد (افراشی، ۱۳۹۷: ۳۷).

این رفتار فرهنگی، هنگامی که با حوزه‌های سیاسی قدرت همراه می‌شود، طرح‌واره تصویری^۳ به هم پیوسته‌ای را که «بدن‌ذهن» نامیده می‌شود، در موقعیت‌های گفتگویی، ارتباط و مشارکت قرار می‌دهد و کل فهم ما را بر پایه کیفیت‌های تجربی و آنچه مفاهیم انتزاعی می‌نامیم، قابل درک می‌کند (جانسون، ۱۳۹۹: ۱۷۷).

۳. روش پژوهش

پژوهش حاضر، از نوع کاربردی است که به روش کیفی-اکتشافی انجام شده است. داده‌های مورد نیاز پژوهش نیز به روش کتابخانه‌ای گردآوری شده‌اند. پس از پیاده‌سازی مباحثات نامزدها در مناظره تلویزیونی و با استفاده از «زبان‌شناسی پیکره‌محور»، به عنوان حوزه‌ای از زبان‌شناسی که به تحلیل مجموعه‌های بسیار بزرگی از «پیکره»^۴ می‌پردازد (لیتوسلیتی، ۱۳۹۶: ۱۴۰)، پیکره مورد پژوهش با استفاده از نرم‌افزار «تحلیل داده‌های کیفی MAXQDA»، کدگذاری، تعیین مفاهیم، و مقوله‌بندی شده است.

همه استعاره‌های پیکره به دست آمده از متن کامل سه مناظره تلویزیونی نامزدهای انتخابات ریاست جمهوری سیزدهم در ایران (۱۴۰۰) که در تاریخ ۱۵، ۱۸، و ۲۲ خرداد در شبکه یک صداوسیما جمهوری اسلامی ایران با شرکت آقایان سعید جلیلی، محسن رضایی^(۱)، ابراهیم

1. Metaphorical Composite
2. Composite Metaphors
3. Image Schema
4. Corpus

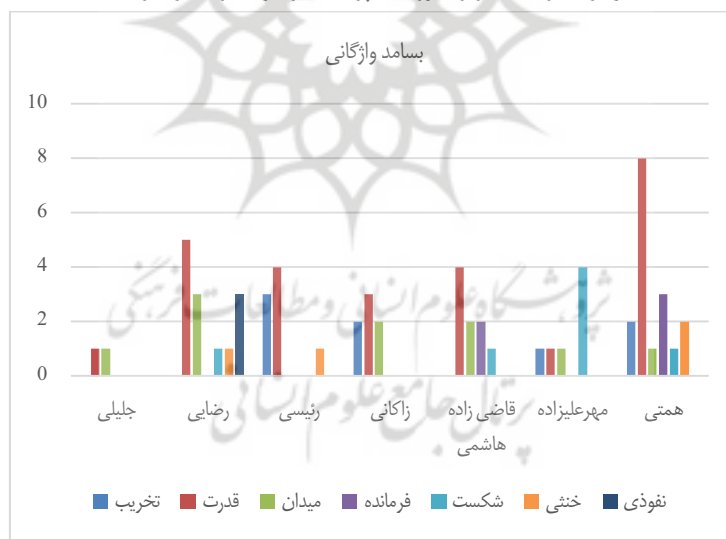
رئیس^(۲)، علیرضا زاکانی، امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی، محسن مهرعلیزاده، و عبدالناصر همتی برگزار شد، در قالب جدول‌ها و برپایه حوزه‌های مبدأ و مقصد، دسته‌بندی و تحلیل‌های کمی روی آن‌ها انجام شده است. کدها، پس از مفهوم‌سازی و مقوله‌بندی بنابر انگیزه نامزدها در پنهان‌سازی و برجسته‌نمایی استعاره‌ها، تفسیر و تبیین شده‌اند.

۴. یافته‌های پژوهش

۴-۱. یافته‌های کمی

از پیاده‌سازی متن سه مناظره تلویزیونی، پیکره‌ای حدود ۶۰۸۲۶ کلمه‌ای تهیه شد که نسبت کاربرد استعاره به پیکره متن، حدود ۱ درصد است. سپس، ۸۳۷ کد با استفاده از نرم‌افزار تحلیل داده‌های کیفی، استخراج و به مفهوم تبدیل شد و سرانجام، آن‌ها را در ۸ مرحله مقوله‌بندی کردیم. درصد فراوانی به ترتیب به این شرح است: قدرت (۲۶ بار)، میدان (۱۰ بار)، تخریب (۸ بار)، شکست (۷ بار)، فرمانده (۵ بار)، خنثی (۴ بار)، و نفوذی (۳ بار).

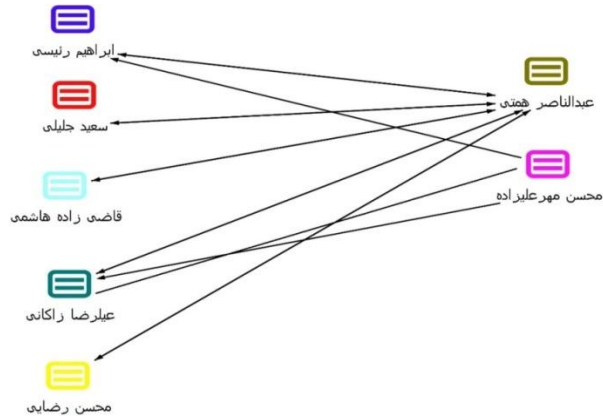
نمودار شماره (۱). کاربرد حوزه‌های پریسامد از سوی هریک از نامزدها

۴-۲. یافته‌های محتوایی

یافته‌های محتوایی و داده‌های ارائه‌شده در ۸ مقوله ساختار بندی شده است که در هر مرحله، روابط نظری آن‌ها را با توجه به گفتمان هر نامزد، تفسیر و تبیین خواهیم کرد.

نمودار شماره (۲). الگوی جهت‌سازی حمله در مناظره‌های تلویزیونی ریاست‌جمهوری ایران (سال ۱۴۰۰)

۳-۴. حمله

به لحاظ واژگان، «حمله» در بافت نظامی و به‌عنوان یک اصطلاح در جنگ بین دو یا چند کشور با استفاده از نیروهای مسلح برای صدمه زدن یا شکست نیروی مقابل (مرادپیری و شربتبی، ۱۳۹۲: ۱۳) و همراه با ویژگی‌های دیگری مانند اصابت کردن، ضربه زدن، و تهاجم در یک بافت و چارچوب معنایی به‌کار می‌رود (لوکین^۱، ۲۰۱۸: ۱۸۵). این واژه همچنین، با «سیاست» هم‌پهلوست؛ زیرا، سیاست، در جریان زیست اجتماعی، در گسترده‌ترین معنا، «توانایی دستیابی به نتیجه مطلوب از هر راه ممکن (هیوود، ۱۳۹۹: ۱۹) و مبارزه برای دستیابی به منابع است. نامزدها در وهله نخست، برای پیشبرد هدف‌های سیاسی به ارزش تبلیغاتی زبان، نه تنها به‌عنوان یک وسیله ساده ارتباطی، بلکه به‌عنوان سلاحی سیاسی برای رسیدن به نیت‌های سیاسی توجه دارند (هیوود، ۲۰۱۵: ۱۵۵).

بنابراین، نامزد با حفظ شرایط مکالمه، طرف مقابل را دشمن فرض می‌کند و پرسش‌هایی را مطرح و اعتراض‌هایی را پیش می‌کشد تا سرانجام، موضع طرف مقابل را در راستای پذیرش موضع خود تغییر دهد. این حمله‌ها که دربردارنده عبارت‌های زیبایی است، بارها در مناظره تکرار می‌شود؛ به‌گونه‌ای که «احساس جنگ»، به‌جای جنگ واقعی، به ذهن می‌رسد. در دور نخست مناظره‌های تلویزیونی که به مسائل اقتصادی، از جمله تورم، گرانی، بیکاری، مسکن، بدحکاران بانکی، و انرژی اختصاص داشت، نخستین حمله برنامه‌ریزی شده به دولت پیشین و

1. Lukin

نامزدهای اصلاح طلب منتسب به آقای روحانی در چارچوب این موضوع انجام شد که چرا «داد همه را در آورده‌اید؟ و چرا دولت به هر شکلی دست توی جیب مردم کرده است؟». بیشترین بسامد واژگانی «حمله»، توسط زاکانی علیه همتی به کار رفت که دوره تصدی‌گری ایشان در بانک مرکزی را با بی انضباطی، عدم نظارت، نابود کردن پول ملی، و مفسده‌های بانکی، همراه دانست. در همین راستا، رضایی نیز عملکرد همتی را به سبب افزایش نرخ دلار مورد نقد قرار داد و گفت: «آیا ایشان اقتصاددان است؟ چگونه توانسته تشخص بدهد در چه وضعیتی هست؟ سیاست ایشان یک فاجعه بزرگ در نقدینگی کشور به وجود آورد». ایشان در نوبت دیگر اشاره کرد: «اگر دولت را به دست بگیرم، در اولین فرصت، ایشان و تعداد دیگری را در دولت آقای روحانی، ممنوع الخروج و به دادگاه می سپارم و در آنجا ثابت خواهیم کرد که دست‌های خیانت‌باری چه آسیب‌های بزرگی به ملت ایران زده‌اند». جلیلی نیز همتی را به عنوان جزئی از رویکرد غلط به شمار آورد و دلیل به سرانجام نرسیدن کارها و حل مسائل را عدم فهم درست مسئله دانست. قاضی‌زاده هاشمی نیز نحوه توزیع منابع، شرایط رانتی-غارتی، و کاهش ارزش پول ملی در برابر دلار را از کاستی‌های بانک مرکزی در انجام وظیفه‌اش دانست. رئیسی نیز با استفاده از استعاره «جهتی‌فضایی» به افزایش «داد» مردم اشاره کرد که پیامد مدیریت هیئت دولت بود.

بررسی لایه‌های بافتی این جمله‌ها نشان می‌دهد که حوزه مبدأ «خطا» بر حوزه مقصد «تهدید»، ساختمان شده است و خطا کار بایستی به سبب عملکرد و نظارت ضعیف بر جریان اقتصاد که موجب انسداد اقتصادی، آسیب، و تخریب بازار شده است، مورد بازپرسی قرار گیرد.

جدول شماره (۲). ساختمان‌های استعاره‌های «حمله» در استعاره مفهومی جنگ

نام نامزد	نام نگاشت	حوزه هدف	حوزه مبدأ	عبارت استعاری متن مناظره
سعید جلیلی	حرف، باد هوا است.	به انجام رساندن کار	سخنرانی‌های بدون پشتوانه واقعی	هشت سال پیش در همین جا یک چیزهایی گفته شد، اما کدامش انجام شد؟
	معامله، دادوستد است.	حل پرونده هسته‌ای	گفت‌وگوهای دیپلماتیک گروه مذاکره‌کننده	برجام یک چک بلامحل بود.
	نمایش، سرگرمی است.	کارهای نمادین و نمایشی	طرح‌های دولت روحانی	با نمایش، کشور اداره نمی‌شود.
محسن رضایی	کلید، بازکننده است. سقوط، سرازیری است.	با کلید دولت، قفل‌ها باز می‌شود. استحکام پول ملی	با کلید دولت، قفل‌ها باز می‌شود. صعود/ سقوط ارزش پول ملی	هشت سال پیش در همین مکان در مقابل آن کلید بی‌خاصیت، من یک هزار تومانی نشان دادم و گفتم اگر اوضاع

ادامه پیدا کند، پول ملی سقوط می‌کند.				
به جیب‌های پتان نگاه کنید. امروز ما چه وضعی در زندگی داریم و به آن می‌رسیم.	پُر و خالی بودن جیب	دخل و خرج زندگی	جیب، ذخیره پول است.	
هرگاه مشکلی برای دولت پیش بیاید، دست توی جیب مردم می‌کند.	استقراض از پول مردم	دولت روحانی	سارق، جیب‌بر است.	
چرا داد همه را درآوردید؟	اعتراضات، مخالفت‌های کارگران، کشاورزان، صنعت‌گران، بازاری‌ها	اقتضای مختلف مردم	فریاد، بلندی صدا است.	سیدابراهیم رئیسی
چرا می‌خواهید به نحوی با تخریب جایگاه من، خودتان را اثبات کنید.	مسئولیت‌های رئیسی در قضاویه	تعدی و لطمه با آبروی رئیسی	لطمه زدن عمدی، تخریب است.	
پول ملی را شما نابود کردید.	اقدامات رئیس بانک مرکزی در حوزه پول	تصمیمات بانک مرکزی	سبب، نیرو است.	علیرضا زاکانی
شما اصلی‌ترین نامزد پوششی هستید. آمده‌اید ۸ سال افتضاح دولت را پوشش دهید.	عبدالناصر همتی	دولت روحانی	عامل‌ها، نیرو هستند.	
پدر مملکت را درآوردید.	وضع اقتصادی خراب جامعه	تغییر و تحول عمیق در جامعه	شباهت، نزدیکی است.	
به‌جای اینکه مسئول حفاظت از ارزش پول ملی باشد، مسئول حفاظت از ارزش خارجی بود.	تغییر راهبردی بین پول ملی و ارز خارجی	حفاظت از پول ملی	اهداف، مقصد است.	امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی
بی‌سوادی، فقدان برنامه‌ریزی، و نفهمیدن مسائل است.	فقدان تحصیلات دانشگاهی رئیسی	فهم و برنامه‌ریزی برای مسائل کشور به تخصص نیاز دارد.	تخصص، دانش است.	محسن مهرعلیزاده
پنجاه درصد از مردم، زیر خط فقر زندگی می‌کنند.	وضع بد اقتصاد خانوار	خط فقر زندگی	فقر، زشت است.	
این دوستان از تولید ثروت حرف نمی‌زنند، عملاً از توزیع فقر می‌گویند.	تولید و توزیع ثروت	عادلانانه توزیع کردن اقتصاد	اقتصاد، کیک است.	عبدالناصر همتی
برای بهبود وضعیت جیب‌تان، لازم‌هاش اصلاحات است که بقیه توان آن را ندارند، اما من برنامه و توانش را دارم.	اصلاحات اقتصادی به خروج از وضعیت کمک می‌کند	بهبود وضعیت اقتصادی کشور	نیرو، حرکت است.	

منبع: یافته‌های پژوهش

۴-۴. دفاع

دفاع را می‌توان در دو سطح تحلیل کرد: الف) دفاع از برنامه‌های خود؛ ب) دفاع از برنامه‌های خود در برابر اتهام‌های وارد شده از سوی نامزدهای دیگر. همتی در این مرحله، بارها خود را در برابر دیگران قرار می‌دهد و می‌گوید: «من در مقابل پنج نامزد هستم؛ قاعدتاً به ریاست جناب آقای رئیسی» که تولید این جمله، پیام استعاری «رویاری، نبرد است» را دربر دارد که او برای دفاع از خود، دفاع از مردم، دفاع از جمهوریت، و دفاع از صدای قدرت بی‌قدرتان، به‌کار می‌گیرد. این «دفاع» در مقابل نبردی است که علیه مردم و حاشیه‌نشینان بی‌صدا انجام می‌شود. نام دولت پیشنهادی وی، یعنی «صدای سوم: تعامل از خانه تا جهان»، نشان‌دهنده انتخاب «راه سوم»، فراتر از جناح راست و جناح اصلاح طلب است تا با استفاده از دانش تخصصی خود به‌عنوان یک اقتصاددان دارای تجربه مدیریت اقتصادی، اصلاحات اقتصادی را به‌منظور توسعه و خروج از وضعیت بد اقتصادی، سرلوحه کار خویش قرار دهد و اعتماد را به فضای سیاسی برگرداند. او در این مرحله از استعاره «فهمیدن، دانستن است» و «دانش، تخصص است» استفاده می‌کند. مهرعلیزاده نیز، با استفاده از استعاره «میدان» به تعامل منطقی با جهان و الگوی حکمرانی اقتصاد اجتماعی در «دولت اصلاحات» اشاره کرد و به دفاع از آن پرداخت. جلیلی، رضایی، زاکانی، و رئیسی نیز از بُعد درون‌جناحی، با استفاده از ادبیات سیاسی «توانستن» و داشتن «برنامه»، از دیدگاه‌های خود دفاع کردند.

جدول شماره (۳). ساختمان‌های استعاره‌های «دفاع» در استعاره مفهومی جنگ

نام نامزد	نام‌نگاشت	حوزه هدف	حوزه مبدأ	عبارت استعاری متن مناظره
سعید جلیلی	دانستن، توانستن است.	شناخت مسئله و اراده و باور به آن	مشروط شدن مشکلات به عدم پذیرش «اف. ای. تی. اف»	دوستان به‌صراحت می‌گویند که نمی‌شود. نه. شما نمی‌توانید.
محسن رضایی	دفاع، سپری در برابر حوادث است.	چالش‌ها و ابرچالش‌های پیش‌روی ایران	دفاع و محافظت از ایران در برابر چالش‌هایی مانند بحران آب، بیکاری، گرانی، تورم	هشدار بدهم و بگویم چرا سینه خود را دوباره سپر حوادث ملت ایران می‌خواهم بکنم.
سیدابراهیم رئیسی	صداقت، اخلاق درست است.	صداقت، شفاف‌سازی برنامه‌ها است	اخلاق درست، اعتماد به‌بار می‌آورد.	من با مردم با صداقت حرف می‌زنم.

1. FATF: Financial Action Task Force (گروه ویژه اقدام مالی)

علیرضا زاکانی	جزء، کل است.	نامزدهای جناح اصول‌گرا	پنج نامزد اصول‌گرا که گفتمان غالب را در دست دارند.	ما پنج نفر نیستیم، ما ۸۵ میلیون نفریم که شما نابود کردید.
امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی	دوست، با ما است و دشمن، با ما نیست.	دوقطبی‌های کاذب به سبب نداشتن برنامه است	تهمت، تخریب، و پوششی قلمداد کردن پنج نامزد اصول‌گرا	با ایجاد دوقطبی‌های کاذب، با ایجاد جوسازی، با ایجاد تهمت، می‌خواهند بی‌برنامگی خودشان را نشان بدهند.
محسن مهرعلیزاده	مسیر، حرکت است.	تعادل و حرکت کشور برای حل مشکلات	توسعه همه‌جانبه دولت اصلاحات ۱۳۸۴-۱۳۷۶	دولتی بر سر کار بود که توانست با حرکت آرام، منطقی، عقلایی، و به‌دور از هیجانات و نوسانات، شرایط کشور را به‌نجوی مناسب در جهت توسعه حرکت دهد.
عبدالنصر همتی	دانش، تخصص است.	حل مسائل اقتصادی کشور	یک اقتصاددان می‌تواند مسائل را حل کند	من مرد اقتصاد هستم. من اقتصاددان هستم.
	هدف، مقصد است. فهمیدن، دانستن است.	مدیریت مسائل اقتصادی کشور براساس اهداف و دانش تخصصی	اقتصاد ونزوئلا و کره شمالی در سطح پایینی قرار دارد.	افتخارم این است که در شرایط بسیار سخت، بانک مرکزی را اداره کردم. نگذاشتم ایران، ونزوئلایی یا اقتصاد کشور به‌سمت کره شمالی برود.

منبع: یافته‌های پژوهش

۵-۴. عقب‌نشینی

در مناظره‌های تلویزیونی، «همچنان‌که بحث پیش‌می‌رود، حفظ دیدگاه کلی ممکن است مستلزم برخی تجدیدنظرها باشد» (لیکاف و جانسون، ۱۴۰۰: ۱۰۴) و شرکت‌کنندگان به پنهان‌سازی یا آشکار کردن بعضی از مواضع خود اقدام کنند. این عقب‌نشینی، موقتی است و سبب می‌شود، فشار ناشی از حمله، خنثی یا کم‌اثر شود. همتی در پاسخ به حمله رضایی در این جمله که تمام این «مصیبت‌های اقتصادی»، «رابطه دولت با اقتصاد و اقتصاد با مردم»، و «بلایی که توسط ایشان و دوستان ایشان بر سر کسری بودجه» آمده است را ناشی از خود ندانست و آن را به «اختلاف بینش اقتصادی خود با آقای روحانی و اینکه ایشان بینش اقتصادی نداشتند» ارتباط داد. او در پاسخ به حجم گسترده حملات به مدیریتش در حوزه اقتصادی، که به خلق نقدینگی، تورم، افزایش قیمت ارز خارجی از جمله دلار، و وضع جیب مردم انجامیده است، در یک عقب‌نشینی آشکار اعلام کرد که «من، نماینده آقای روحانی نیستم». همتی در این مرحله، از استعاره «دانش، تخصص است» و «فهمیدن، دیدن است» استفاده کرده است.

جدول شماره (۴). ساختمندی استعاره‌های «عقب‌نشینی» در استعاره مفهومی جنگ

نام نامزد	نام‌نگاشت	حوزه هدف	حوزه مبدأ	عبارت استعاری متن مناظره
سعید جلیلی	پیش رفتن، گام برداشتن است.	فرهنگ کار نمایی و تعارفی، مانع از رفتن به جلو است.	کار نمایی دولت و فرهنگ سیاسی جناح‌ها	فرهنگ سیاسی، کار نمایی و تعارفی است که باعث می‌شود کشور پیش نرود.
محسن رضایی	زندگی، جنگ است.	صوری مردم در برابر زندگی سخت	وضعیت پسا جنگ و رویارویی مردم با انواع نامالیمات و مشکلات	هیچ وقت فکر نمی‌کردم، باقی بمانم و مردم صوری را ببینم که با انواع نامالیمات ما دولتمردان که امروز آن‌ها را بازیچه می‌خواهیم، تحمل کنند.
سیدابراهیم رئیسی	ابزارها، مسیر هستند.	صرف نظر کردن	عقب‌نشینی از حمله بر اساس حق قانونی	در قانون آمده اجازه داده شده که چند دقیقه‌ای بنده دفاع کنم. من از این حق دفاع نمی‌خواهم استفاده کنم.
علیرضا زاکانی	رویداد، کنش است.	سخنرانی، یکی از تاکتیک‌های گریز از جنگ است.	حرف سیاسی در مناظره همتی و زاکانی	ما استاد حرف سیاسی هستیم که چه جوری حرف بزنیم گرفتار نشیم.
امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی	واگذاری، عقب‌نشینی است.	حق حاکمیت مردم	واگذاری دولت به مردم و حق عزل و نصب مسئولان	روزبه‌روز مردم را از میدان خارج کرده‌ایم. دولت را به مردم واگذار می‌کنیم.
محسن مهرعلیزاده	سیادت، فضیلت است.	جایگاه سادات در نظام ارزشی جامعه	احترام به سیادت آقای رئیسی	آقای رئیسی سید هستند. ما برای جد بزرگوارشان احترام قائلم.
عبدالناصر همتی	دیدن، لمس کردن است.	همتی نماینده غایب روحانی است	فشار و حمله به همتی به‌عنوان نماینده روحانی در جلسه	من نماینده آقای روحانی نیستم.

منبع: یافته‌های پژوهش

۶-۴. مانور

مانور در اصطلاح به اجرای نمایشی و تمرینی عملیات جنگی و نیز به کارگیری و تمرکز همه وسایل لجستیکی و پشتیبانی بر شکست دشمن، گفته می‌شود (باویر^۱، ۲۰۰۷: ۱۵۲)؛ بنابراین، تمرکز بر دشمن یا نامزد، پیش فرض تلقی می‌شود و تلاش می‌شود مقدمات بحث به‌گونه‌ای تغییر کند که فرد یا نیروی جنگی در موضع برتر قرار گیرد. در این مرحله، زاکانی، بیشترین اجرای نمایشی برای مانور را به خود اختصاص داده است؛ به‌عنوان نمونه، «برخورد با مقامات»، «کندن ریشه فساد»، «کندن ریشه دروغ»، «ریشه‌کنی فقر و فساد»، و «مبارزه اساسی با گردن‌کلفت‌ترین افراد»، از جمله بحث‌هایی است که وی در نفی وضع موجود و برای

1. Bowyer

مبارزه با «ندانستن»، «نخواستن»، و «نتوانستن» مطرح کرده است. او در این مرحله از استعاره «معضلات، ریشه‌ای است» و «حق، حقیقت است و دروغ، باطل»، استفاده کرده است. او همچنین، در وقت مناظره سوم خود از «استعاره طرح‌واره تصویری»^۱ پینوکیو برای بیان وضع و مانور بر روی دروغ‌گویی دولت روحانی استفاده کرد و گفت: «مشکل ما دروغ‌گویی است. اگر پینوکیویی پیدا می‌شد، دماغش دوسه بار دور زمین می‌چرخید». در طرح‌واره‌های تصویری، یک شیوه پیوسته و قیاسی برای فهم ما وجود دارد؛ به گونه‌ای که آن‌ها، بازنمایی‌های ذهنی ما را در یک سطح عام‌تر و انتزاعی‌تر تشکیل می‌دهند (جانسون، ۱۴۰۰: ۷۶).

رضایی نیز از استعاره «ریشه» در راستای تبیین مفاسد اقتصادی استفاده می‌کند؛ به‌عنوان نمونه می‌گوید: «مفاسد اقتصادی، در بی‌توجهی به فرهنگ و نیروی انسانی، ریشه» دارد و «مشکلات اقتصادی، ریشه اقتصادی دارد». رئیسی نیز از استعاره جهتی «سکون، مدیر نشسته است»، برای تقابل مدیر نشسته/ برخاسته، بهره گرفته است.

جدول شماره (۵). ساختمان‌های استعاره‌های «مانور» در استعاره‌های مفهومی جنگ

نام نامزد	نام‌نگاشت	حوزه هدف	حوزه مبدأ	عبارت استعاری متن مناظره
سعید جلیلی	دانستن، فهمیدن است.	آشنا شدن با مسائل و مشکلات روستایی‌ها	شرط نزدیکی به مسائل یک حوزه، پرسش و پاسخ درباره آن است.	ما برای روستا چه برنامه‌ای داریم، چه بحثی داریم، تا الان از روز اول کسی از من یک سؤال راجع به روستا نکرده.
	بودن، شدن است.	لغو تحریم‌ها	نباید مسائل کشور را به «اف.ای.تی.اف» گره زد.	می‌شود، ولی شما نمی‌توانید.
	دولت، ماشین است.	دولت به‌مثابه ماشین که رئیس‌جمهور آن را راه می‌برد.	اشراف رئیس‌جمهور به همه مسائل	رئیس‌جمهور کسی است که ماشین دولت را راه می‌اندازد.
محسن رضایی	جهش، پرش به بالا است.	استفاده از ظرفیت‌های داخلی و فرصت‌های بین‌المللی برای جهش ملی	بهره‌برداری از پیش‌ران‌های اقتصادی با مشارکت همه وزارت‌خانه‌ها و سازمان‌های دولتی	کشور را فقط اداره نکنیم، بلکه جهش بدهیم.
	حاشیه، کم‌رنگ است.	جهش اقتصاد ملی با استفاده از ظرفیت‌های حاشیه‌ای داخلی	به‌کارگیری اهل تسنن، اقوام، بانوان، جوانان در اقتصاد ملی	همه اقوام و همه استان‌نشین‌های مرز نشین و همه قشرها بتوانند وارد اقتصاد بشوند. از بسیج همه مردم از اهل تسنن گرفته تا بانوانی که امروز حاشیه

1. Image Schema Metaphor

هستند.				
قطار انقلاب روزبه‌روز کوچک‌تر شده، قطار به یک اسکوتر تبدیل شده، قطار اقتصاد را من بزرگ می‌کنم.	کوچک‌تر کردن حلقه انقلاب با مفاهیم خودی و غیرخودی	کاهش تدریجی اقتدار ملی	مهم، بزرگ است.	
من یک <u>سربازم</u> .	درباره مسئله گروگان گرفتن آمریکایی‌ها و پرداخت دلار	در صورت حمله دشمن به ایران، وظیفه یک سرباز، دفاع و فداکاری است.	فداکاری، سربازی است.	
دنبال یک مدیر مقتدر <u>جهادی</u> می‌گردند.	تصویب قوانین ضدفساد، به‌علاوه بازرسی‌های مستمر	مبارزه با فساد، رانت و کارهای غیرقانونی	جهاد، مبارزه است.	سیدابراهیم
<u>مدیر نشست</u> نیستم	سرکشی و بازرسی سرزده از اداره‌های تابعه قوه قضائیه و سایر نهادها	بازرسی و سرکشی	منفعل، نشسته و فعال، برخاسته است.	رئیس
سعی کردم با <u>گردن کلفت‌ها</u> طرف بشوم.	مبارزه با دادستان اسبق تهران، وزیر ۲۰ سال پیش اطلاعات، و وزیر نفت و برادر رئیس‌جمهور	مفسدان اقتصادی و سیاسی	قوی، گردن کلفت است.	علیرضا زاکانی
مردم علیه غارتگران <u>قیام</u> کنید، امروز وقت قیام است.	برای ریشه‌کنی غارت‌گری نیاز است که مردم در مبارزه، وحدت داشته باشند.	مبارزه با فساد اقتصادی	قیام، برخاستن و جنگ است.	
باید حکمرانی و مدل اداره کشور را تغییر دهیم. دولت، ۵ <u>فرماندهی</u> پیدا خواهد کرد.	با ایجاد پنج فرماندهی در دولت، کارها به‌سامان می‌شود.	تغییر مدل حکمرانی	تصمیم‌گیرنده، فرمانده است.	امیرحسین قاضی‌زاده
فرصت‌طلبان را از پای <u>سفره</u> <u>انقلاب</u> بلند کنیم.	دست‌راستی-غنیمتی خواهان را از دست‌اندازی به سرمایه‌های کشور کوتاه کردن	خارج کردن فرصت‌طلبان از پای سفره انقلاب	انقلاب، سفره است.	هاشمی
نداشتن <u>تنش</u> در داخل و سطح بین‌المللی به‌ویژه در کشورهای همسایه	افزایش صلح و دوستی در داخل و تنش‌زدایی در خارج	تنش‌زدایی در داخل و منطقه	رویداد، کنش است.	محسن مهرعلیزاده
<u>پنج</u> تا علیه من صحبت می‌کنند.	پنج نامزد اصول‌گرا در برابر یک نامزد اصلاح‌طلب	حمله نامزدهای اصول‌گرا	بیشتر، قوی‌تر از کمتر است.	عبدالناصر همتی
ما مردم می‌توانیم <u>بیریم</u> ، ایران هم می‌تواند <u>ببرد</u> ، جمهوریت هم می‌تواند <u>ببرد</u> ، ما مردم می‌توانیم <u>بازی</u> و صحنه را عوض کنیم.	قهر نکردن مردم از صندوق انتخابات و اراده به تغییر وضع موجود	بردن صحنه انتخابات	پیروزی، رسیدن به هدف است.	

منبع: یافته‌های پژوهش

۴-۷. ضدحمله

در ضدحمله ممکن است پرسش‌ها و اعتراض‌های جدیدی مطرح شود که جهت حمله را به شخص مخاطب تغییر دهد و فرصت مناسبی را برای طرح ادعا یا برنامه‌هایی ایجاد کند که می‌تواند رقیب را در موضع ضعف قرار دهد. در این مرحله، همتی با مخاطب قرار دادن رضایی گفت: «به‌جای اینکه بگویند، بانک مرکزی مقصر است، چگونه می‌خواستند با گروگان گرفتن درآمد ارزی جور کنند». او سپس با یک ضدحمله سراسری، تمام وعده‌های نامزدها را به‌صورت تلویحی دروغ خواند و گفت: «این وعده‌ها امکان تحقق ندارد؛ زیرا، منابع لازم برای آن‌ها وجود ندارد».

قاضی‌زاده هاشمی نیز با طرح استعاره «تورم، مادر مشکلات است»، مسئله حکمرانی پول ملی و قصور رئیس بانک مرکزی در حفظ ارزش ریال را به‌عنوان دلیل اصلی ایجاد وضعیت بد اقتصادی مردم مطرح کرد. او گفت: «بانک مرکزی به‌جای اینکه مسئول حفاظت از ارزش پول ملی باشد، مسئول حفاظت از ارز خارجی است». زاکانی نیز در این راستا، «بی‌انضباطی و بی‌دقتی بانک‌ها» را علت به‌وجود آمدن «مفسده‌های بانکی» خواند و «حجم بالای ابریده‌کاران بانکی» و «عدم نظارت دقیق بر حوزه پولی» را سرچشمه این مسائل و «نابود شدن پول ملی خواند». زاکانی با استفاده از استعاره جهتی «بالا، افزایش است و پایین، کاهش است»، رابطه بین دقت و نظارت بالا و بی‌دقتی و نظارت پایین را، نشان داد و گفت: «ما با مفاسد اقتصادی، مفاسد اداری، و بوروکراسی با اشد مجازات برخورد می‌کنیم». رئیسی نیز با استفاده از استعاره «استتار»، بنیان پوششی بودن نامزدها را به اصلاح طلبان نسبت داد.

جدول شماره (۶). ساختمان‌های استعاره‌های «ضدحمله» در استعاره مفهومی جنگ

نام نامزد	نام‌نگاشت	حوزه هدف	حوزه مبدأ	عبارت استعاری متن مناظره
سعید جلیلی	جزء، کل است.	رویکرد غلط همتی و دولت روحانی	با اقدامات جزئی و نمایشی، مسائل را حل کرد.	آقای همتی، جزئی از رویکرد غلط است. رویکرد غلط اینکه می‌خواهید عوض کار واقعی، کشور را با نمایش اداره کنید.
	میدان، مکان مبارزه است.	کار اقتصاد باید در عمل نتیجه دهد.	یک اقتصاددان، به‌جای سخنرانی در رسانه‌ها، باید در میدان اقتصادی باشد.	مرد اقتصادی ما باید در میدان اقتصاد باشد، نه اینکه در رسانه بیشتر باشد.
محسن رضایی	شجاعت و شرافت، فضیلت است و ترس و زبونی، عیب و ردیلت است.	رجزخوانی نظامی و جنگی، نوعی تاکتیک دفاعی است.	اتهام رضایی به همتی درباره رجزخوانی خود با آمریکایی‌ها	آقای همتی رجزخوانی نظامی و جنگی را نمی‌داند، یک مسئله است؛ ولی اینکه از دشمنان ایران، دلجویی کند، عیب بسیار بزرگی است.

سیدابراهیم رئیس	استار، پوشش است.	دربرفتن چند نماینده برای کمک به دیگران	اشاره به آقای چهانگیری در مناظرات تلویزیونی سال ۱۳۹۶	در تاریخ سیاسی ایران، اولین کسی که پوششی عمل کرد، بنیادش را دوستان شما گذاشتند.
علیرضا زاکانی	عامل، سبب است.	سرچشمه مفسده‌های بانکی، دوستان همتی هستند.	ریشه فساد بانکی را باید خشکاند.	این مفسده‌های بانکی از کجا سرچشمه گرفته است؟
امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی	عامل، نیرو است.	عملکرد بانک مرکزی	حفاظت از ریال که مسئول مشخصی ندارد.	ای کاش رئیس بانک مرکزی ما خودش را مسئول حفظ ریال بداند تا دلار
محسن مهرعلیزاده	حل مسئله، شناسایی است.	نخستین وظیفه یک مسئول، شناسایی مسئله و حل مشکل است.	رئیس فاقد تخصص در علم اقتصاد و مدیریت است.	[خطاب به رئیس]: واقعاً خودتان تا چقدر با مسئله آشنایی دارید؟
	فرمانده، ارشد است و سرباز، زیردست.	حس ارباب و برتری طلبی رئیس	این تصور که مردم سرباز هستند و آقای رئیس امیر آنها است.	[خطاب به رئیس]: به جای ارائه راهکار برای معیشت می‌گویند تمام اقتصاددانان را به خط می‌کنیم... گویی مردم رعیت و این‌ها اربابند.
عبدالناصر همتی	سازمان، زندان است.	مجمع تشخیص مصلحت، مجوز آزادی و زندانی کردن معاهدات	«اف.ای.تی.اف» نیازمند امضای مجمع است.	[خطاب به جلیلی]: شما «ای.اف.تی.اف» را دو سال زندانی کردید در مجمع تشخیص مصلحت. یا رد می‌کردید یا قبول می‌کردید تا نرویم توی لیست سیاه.

منبع: یافته‌های پژوهش

۸-۴. بن بست

در مرحله بن بست، هیچ‌یک از نامزدها، دیگری را قانع نمی‌کند و هرکدام بر مسئله، راه‌حل، و برنامه خود پافشاری می‌کند. نمونه این مرحله در مباحث قاضی‌زاده هاشمی مبنی بر اینکه «مثل اینکه هرچه نصیحت می‌کنم رفقا را، فایده ندارد. بهتر است حرف خودمان را بزنیم»، نهفته است. جلیلی و دیگران، افزون بر نوع شکلی مناظره، به نقد جنس پرسش‌ها، تنزل جایگاه رئیس جمهوری، و پرسش‌هایی که به لحاظ استعاره، بزرگ، مهم، و تعیین‌کننده باشند، اشاره می‌کنند. در میدان جنگ مناظره، اگر صحنه فاقد پشتیبانی، برنامه، و عملیات پوششی باشد، کارزار تبلیغاتی، ضعیف و کم‌اثر می‌شود که در بیان بیشتر نامزدها بازتاب یافته است. رضایی نیز از «روش» برگزاری مناظره‌ها انتقاد کرد و از علی‌عسگری، رئیس صداوسیما، وقت، خواست که آن را تغییر دهد. نوع انتقاد مهرعلیزاده مبتنی بر استعاره «کوچک، کم‌اهمیت است و بزرگ، ارزشمند است» بود. او گفت، به جای پرسش‌های ریز و کم‌اهمیت، بهتر بود

پرسش‌های بزرگ و اساسی پرسیده می‌شد.

جدول شماره (۷). ساختمان‌های استعاره‌های «بن‌بست» در استعاره مفهومی جنگ

نام نامزد	نام‌نگاشت	حوزه هدف	حوزه مبدأ	عبارت استعاری متن مناظره
سعید جلیلی	استعاره ظرف و فضا و طرح‌واره تصویری «داخل»	مکان مناظره	صداوسیما	من در شبکه تلویزیون آنچه در اینجا نمی‌شود بیان کرد بیشتر توضیح خواهم داد... این پاسخ‌گویی می‌تواند مردم را کمک کند؟
محسن رضایی	روش، رسیدن است.	نوع مناظره	مناظره سوم تلویزیونی	تقاضا می‌کنم از جناب آقای علی عسگری، اگر می‌توانند، مناظره سوم را <u>روشن</u> را تغییر بدهند.
سیدابراهیم رئیسی	برنامه، مسیر است.	دولت روحانی و سخن نامزد اصلاح طلب	آقای همتی	در جلسه مناظرات برنامه می‌گن، کارنامه می‌گن... از اول تا آخر شروع کنید این حرف‌ها... مردم به شما اقبال ندارند.
علیرضا زاکانی	مسیر، بن‌بست است.	نماینده پوششی دولت روحانی	آقای همتی	چون نماینده ایشان اینجا هست، ولی حاضر به مناظره با بنده نیست. درواقع، این هم یک مدلی است که پاسخ ندهند.
امیرحسین قاضی‌زاده هاشمی	نصیحت، اثرپذیری است.	مجموعه مناظره	نامزدها	مثل اینکه هرچه نصیحت می‌کنم رفتار را فایده ندارد. بهتر است حرف خودمان را بزنیم.
محسن مهرعلیزاده	تنزل جایگاه، سقوط است.	نوع پرسش‌ها در مناظره	پرسش‌های مقوله‌بندی شده مناظره	امروز حتی همین مناظره هم به محلی برای <u>تنزل</u> جایگاه ریاست‌جمهوری تبدیل شده. به جای سؤال‌های اساسی، یک سری سؤال‌های کوچک و جزئی.
عبدالناصر همتی	مهم، بزرگ است.	شکل و شیوه مناظره	نوع و جنس پرسش‌های مناظره	شیوه مناظره، مثل مسابقه هفتگی شده. بهتر بود سؤال‌های <u>مهم‌تری</u> مطرح بشود؛ سؤالاتی که مردم عزیز برایشان مهم است.

منبع: یافته‌های پژوهش

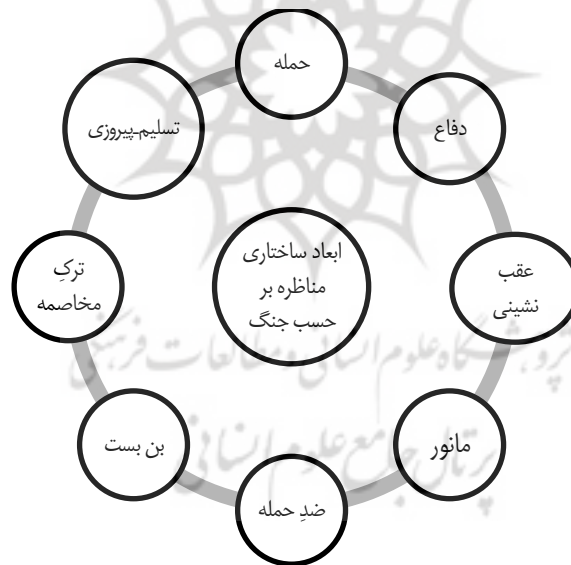
۹-۴. ترک مخاصمه

در مرحله ترک مخاصمه، وضع به‌گونه‌ای است که نیروی شرکت‌کننده در میدان از بحث یا جنگ خسته می‌شود و صحنه را ترک می‌کند که به معنای نه پیروزی و نه تسلیم است. پس از پایان این مناظرات، سه نفر به نام علیرضا زاکانی، محسن مهرعلیزاده، و سعید جلیلی، از ادامه مبارزه انصراف دادند و صحنه مبارزه را ترک کردند؛ اما چون این اتفاق پس از مناظره روی داده و خارج از محدوده پژوهش حاضر است از آن چشم‌پوشی می‌کنیم.

۱۰-۴. پیروزی-تسلیم

در این مرحله، یکی از نامزدهای حاضر، پیروز و دیگران تسلیم می‌شوند؛ بنابر این غایت، ستاد انتخاباتی هر نامزدی با برنامه‌ریزی، بحث، گفت‌وگو، مبارزه، و راهبرد، شانس پیروزی خود را افزایش می‌دهد و با ارائه راهبردها، راه‌حل‌ها، نقد وضع موجود، و طرح آینده‌ای بهتر، پیام متقاعدکننده‌ای را برای رأی‌دهندگان می‌فرستد. هر ستاد با تشخیص گروه‌های هدف، پیام‌های پشتیبانی لجستیکی-فکری را در دو فضای مجازی و واقعی ارسال می‌کند تا فضای سیاسی کشور را به نفع سیاست‌های خود رقم زده و اقتدار جدیدی را به وجود آورد؛ بنابراین، سه طیف حوزه انتخاباتی، رأی‌دهندگان، و ستاد مرکزی هر نامزد انتخابات، در یک برهم‌کنش هم‌زمان بین خود و مردم، پیام انتخاباتی را با استفاده از آشکارسازی و پنهان‌سازی استعارای ای که در ایدئولوژی سیاسی در قالب عبارت‌های استعاری شکل گرفته است، به‌گونه‌ای غیرمستقیم ارسال می‌کند.

شکل شماره (۳). ساختار مناظره برحسب نگاشت «مباحثه، جنگ است»

نتیجه‌گیری

استعاره مفهومی به‌عنوان یک نظریه جدید (در برابر نظریه سنتی استعاره که محدود به بلاغت، سبک‌شناسی، و تزئین زبان است)، بین زبان، ذهن، و ادراک، ارتباط برقرار می‌کند تا با استفاده

از یک استعاره کلیدی به درک بهتر گزاره‌ها در تبیین پیکره متنی کمک کند. استعاره کلیدی در مناظره‌های انتخاباتی سیزدهمین دوره ریاست جمهوری ایران ۱۴۰۰، «جنگ» است. در نگاشت میان دو حوزه مفهومی جنگ و مباحثه، استعاره مفهومی و ایدئولوژی دولت آینده از نگاه هر نامزد و حمله به طرح‌ها، برنامه‌ها، و کارنامه گذشته هر نامزد، نوعی توالی خطی وجود دارد که در هشت مرحله حمله، دفاع، عقب‌نشینی، مانور، ضدحمله، بن‌بست، ترک مخاصمه، و تسلیم‌پیروزی و در قالب‌های معنایی واژگان نظامی‌ای همچون میدان، فرمانده، شکست، خنثی‌سازی، نفوذی، قدرت، و تخریب شکل می‌گیرد. در این فرایند، هر نامزد برپایه استعاره‌هایی که به کار می‌برد، خط‌مشی، ایدئولوژی، فرهنگ، و سیاست را از دریچه ارزشی، اقناعی-احساسی، سیاسی-ایدئولوژیک، و انگیزشی، آشکار یا پنهان می‌کند.

پژوهش حاضر از نظریه جدید استعاری جورج لیکاف و مارک جانسون برای تبیین و تفسیر استعاره مفهومی «مباحثه، جنگ است»، استفاده کرده است. تحلیل کمی استعاره‌ها در پیکره‌ای حدود ۶۰۸۲۶ هزارکلمه‌ای از متن پیاده‌شده مناظره‌ها، حاکی از بسامد پایین استعاره‌ها (حدود ۱ درصد) نسبت به پیکره متن است. دسته‌بندی استعاره مبدأمحور «جنگ» در حوزه معنایی «قدرت» (۲۶ بار)، در حوزه معنایی «میدان» (۱۰ بار)، در حوزه معنایی «تخریب» (۸ بار)، در حوزه معنایی «شکست» (۷ بار)، در حوزه معنایی «فرمانده» (۵ بار)، در حوزه معنایی «خنثی» (۴ بار)، و در حوزه معنایی «نفوذی» (۳ بار) در مناظره‌ها کاربرد داشته است که همتی، به‌عنوان عضو پیشین دولت، در معرض بیشترین بسامد واژگانی حمله از طرف نامزدهای اصول‌گرا بوده است. تحلیل کیفی هفت استعاره انتخابی نشان می‌دهد که نامزدهای انتخاباتی از چهار سطح انگیزشی، ارزشی، اقناعی-احساسی، و سیاسی-ایدئولوژیک در حوزه‌های آشنای تجربی مخاطبان، برای برجسته‌نمایی و پنهان‌سازی ویژگی‌های این حوزه‌ها و مفهوم‌سازی اهداف و برنامه‌های خود استفاده کرده‌اند. فراخوانی واژگان به‌کاررفته به‌عنوان یک واقعیت اجتماعی که همواره متضمن نوعی خمیرمایه نمادین است، در بسیاری از موارد، دربرگیرنده پیوند اجتماعی در قالب تصاویر و بازنمایی واقعیت‌های روزمره زندگی مردم و زیست سیاسی جامعه است که به‌دور از اصول عینی‌نگری بی‌طرفانه و در واقع، نوعی پنهان‌سازی مبتنی بر دست‌کاری ایدئولوژیک است؛ بنابراین، تناظر ایجادشده بین حوزه مبدأ «جنگ» و حوزه هدف «مباحثه»، لزوماً همه مفاهیم به‌کاررفته را نشان نمی‌دهد، بلکه تنها یک جنبه از بحث را برپایه جنبه دیگر، آشکار/پنهان می‌کند؛ زیرا، مفاهیم

استعاری می‌تواند ما را از توجه به جنبه‌های دیگر مفهوم، که با این استعاره سازگار نیستند، بازدارد.

در مجموع می‌توان گفت، بر پایه یافته‌های این پژوهش:

(۱) کاربرد استعاره‌ها توسط نامزدها به درک مخاطبان از وقایع گفتاری مشخصی از فرهنگ حاکم به صورت ناخودآگاه و غیرارادی منتهی می‌شود که گونه‌ای از یک تجربه عینی از جنگ است (نیروی انگیزی)؛

(۲) در طول مباحثه، یک الگوی فرهنگی بدیل به عنوان یک هنجار ارزشی بازنمایی می‌شود. برجسته‌نمایی حکومت به عنوان یک «امانت الهی» و «شیوه حکومت‌داری امام علی (ع)»، نمونه‌هایی از این الگو به شمار می‌آیند (نیروی ارزشی)؛

(۳) استعاره به عنوان پدیده‌ای چندجانبه که سه بُعد زبانی، ادراکی، و بدن‌مند را در بر می‌گیرد، ابزار ادراکی قدرتمندی را در راستای اقناع‌سازی مخاطب و افزایش نیروی احساسی در فداکاری، سربازی، سینه‌سپر کردن در برابر مشکلات، و... فرامی‌خواند که در مباحثه نامزدها برای حل مشکلات مشاهده می‌شود (نیروی اقناعی-احساسی)؛

(۴) کاربرد استعاره‌ها در قالب مؤلفه‌های سیاسی-ایدئولوژیک، گونه‌ای مشروعیت‌بخشی به دیدگاه‌های خود و مشروعیت‌زدایی از دیدگاه رقیبان است که کاستی‌های رقیب را «برجسته» و همکاری، مشارکت، و حل مسائل را «پنهان» می‌کنند یا به حاشیه می‌برند که بازتاب آن در بین ۷ نماینده حاضر در مناظره‌ها مشاهده می‌شود.*

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

یادداشت‌ها

سبزواری رضایی میرقاند، مشهور به محسن رضایی
سیدابراهیم رئیس‌الساداتی، مشهور به ابراهیم رئیسی

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

منابع

- افراشی، آریتا (۱۳۹۷). استعاره و شناخت. تهران: پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی.
- اودی، برایان (۱۳۸۸). راهنمای کاربردی پیروزی در انتخابات: خودآموز برنامه‌ریزی ستادهای انتخاباتی. ترجمه محمدصادق الحسینی. تهران: نگاه معاصر.
- پورابراهیم، شیرین. (۱۳۹۹). استعاره انتخابات و مفهوم‌سازی خودی/غیرخودی در سرخط روزنامه‌های ایران: دیدگاه تحلیل انتقادی استعاره. فصلنامه علمی پژوهشی زبان‌شناسی اجتماعی، ۳(۳)، ۲۵-۴۰.
- جانسون، مارک (۱۴۰۰). بدن در ذهن: مبنای جسمانی معنا، تخیل و استدلال. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی. چاپ پنجم. تهران: آگاه.
- جانسون، مارک (۱۳۹۹). ذهن جسمانی، معنا، و خرد: چگونه بدن‌های ما به فهم منجر می‌شود. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی. تهران: آگاه.
- چارتیس‌بلک، جان‌تان (۱۳۹۸). تحلیل انتقادی استعاره: رویکردی شناختی-پیکره‌ای. ترجمه یکتا پناه‌پور. تهران: لوگوس.
- چامسکی، نوام (۱۳۷۴). ساخت‌های نحوی. ترجمه احمد سمیعی. چاپ دوم. تهران: خوارزمی.
- چهارسوقی، امین‌تینا؛ سلطانی، سیدعلی‌اصغر؛ حجازی، محمدجواد (۱۳۹۸). رتوریک سیاسی و الگویابی پارلمانی در نطق‌های عمومی فراکسیون امید و ولایت. جستارهای زبانی، ۱۰(۳)، ۲۱۳-۲۳۹.
- دالمایر، فرد (۱۳۸۹). زبان و سیاست. به‌اهتمام و ویراستاری عباس منوچهری. تهران: پژوهشکده مطالعات فرهنگی و اجتماعی.
- دوسوسور، فردینان (۱۳۷۸). دوره‌ی زبان‌شناسی عمومی. ترجمه کوروش صفوی. تهران: هرمس.
- روستا، احمد؛ خویه، علی (۱۳۹۴). تاکتیک‌ها و تکنیک‌های تبلیغات. تهران: سیته.
- ژوزف، جان (۱۳۹۵). زبان و سیاست. ترجمه مصطفی شهیدی‌تبار. تهران: دانشگاه امام صادق(ع).
- فیارتز، کورت (۱۳۹۰). تصحیح فرضیه توارث: تعامل میان سلسله‌مراتب استعاره‌ی و مجازی، در: استعاره و مجاز بارویکردی شناختی. ترجمه فرزانه سجودی، لیلا صادقی، تینا امراللهی. تهران: نقش جهان.
- لی، دیوید (۱۳۹۷). زبان‌شناسی شناختی: یک مقدمه. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی. تهران: آگاه.
- لیکاف، جورج؛ جانسون، مارک (۱۴۰۰). استعاره‌هایی که با آن‌ها زندگی می‌کنیم (به‌پوست مقاله نظریه معاصر استعاره). ویراست دوم. چاپ چهارم. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی. تهران: آگاه.
- لیکاف، جورج؛ ترنر، مارک (۱۳۹۹). فراسوی عقل سرد (راهنمای تخصصی استعاره شعری). ترجمه مونا بابایی. تهران: نویسه پارسی.
- لیکاف، جورج؛ جانسون، مارک (۱۳۹۹). فلسفه جسمانی: ذهن جسمانی و چالش آن با اندیشه غرب. جلد اول. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی. چاپ چهارم. تهران: آگاه.
- کوجس، زولتان (۱۳۹۴). استعاره در فرهنگ: جهانی‌ها و تنوع. ترجمه نیکتا انتظام. تهران: انتشارات

سیاهرود.
 کوچش، زولتان (۱۳۹۸). استعاره‌ها از کجا می‌آیند؟ شناخت بافت در استعاره. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی. چاپ دوم. تهران: آگاه.
 کوچش، زولتان (۱۳۹۸). استعاره مقدمه‌ای کاربردی. ویراست دوم. چاپ سوم. ترجمه جهان‌شاه میرزاییگی. تهران: آگاه.
 مرادپیری، هادی؛ شریتی، مجتبی (۱۳۹۲). آشنایی با علوم و معارف دفاع مقدس. ویراست دوم. تهران: سمت.
 نجف‌زاده، مهدی؛ شفیع‌زاده برمی، سمانه (۱۳۹۸). تحلیل استعاره‌های مفهومی مناظره‌های تلویزیونی انتخابات ریاست‌جمهوری سال ۱۳۹۶. فصلنامه علمی رسانه‌های دیداری و شنیداری، ۱۳(۲۹)، ۷۷-۱۰۳.
 نورمحمدی، مهتاب؛ دبیرمقدم، محمد (۱۳۹۸). تحلیل انتقادی استعاره‌ها در مناظره‌های تلویزیونی انتخابات ریاست‌جمهوری ۱۳۹۶ ایران. فصلنامه علمی رسانه‌های دیداری و شنیداری، ۱۳(۳۰)، ۲۲۷-۲۵۲.
 ویتگنشتاین، لودویگ (۱۳۹۳). پژوهش‌های فلسفی. ترجمه فریدون فاطمی. چاپ هفتم. تهران: مرکز.
 هیوود، اندرو (۱۳۹۹). سیاست. ترجمه عبدالرحمن عالم. چاپ دهم. تهران: نی.

Bowyer, Richard (2007). *Dictionary of Military Terms*. Third Edition. London: A&C Black.

Heywood, Andrew (2015). *Political Theory: An Introduction*. 4th Edition. London: Red Globe Press.

Lakoff, George (1993). The Contemporary Theory of Metaphor, In: *Metaphor and Thought*. Edited by Andrew Ortony. Second Edition. Cambridge University Press. pp. 202-251.

Lukin, Annabelle (2018). *War and Its Ideologies: A Social-Semiotic Theory and Description*. Singapore: Springer.